

Posudek oponenta

bakalářské práce

Přibil Radek

Přijetí a realizace zákona o organizaci veřejné správy z roku 1927

Brno: Právnická fakulta MU v Brně, 2006, 47 s. + přílohy

Radek Přibil si za téma své bakalářské práce zvolil široce pojatou problematiku, věnovanou okolnostem vydání a obsahu zákona o organizaci politické správy č. 125/1927 Sb., jehož realizace završila poměrně dlouhý a rozporný proces unifikace veřejné správy v meziválečné Československé republice.

Ke zpracování svého tématu přistoupil odpovědně. Vycházel při tom z necelé desítky vesměs obecněji koncipovaných prací učebnicového nebo téměř učebnicového charakteru, z textu příslušného zákona, ze zprávy, kterou pro jeho projednávání připravil ústavněprávní výbor Poslanecké sněmovny, a některých dalších textů. Práci opatřil německy psaným resumé a několika textovými přílohami.

Autor svou práci rozdělil podobně jako jeho kolegyně zpracovávající stejné téma do úvodu, devíti kapitol (2. – 10.) a závěru. V úvodu se pokusil nastínit hlavní důvody vydání zákona. K tomu jen podotýkám, že v roce 1920 ztěžší můžeme paušálně hovořit „protičeském ladění ze strany stále maďarských orgánů“, navíc jako o hlavním důvodu pro realizaci (nikoliv „přijetí“) župního zákona na Slovensku (s. 3).

V následujících kapitolách se diplomant věnoval nefunkčnosti župního zřízení, historii zemské správy u nás, přípravě zákona o organizaci politické správy, stručně nastíněným postojům jednotlivých politických stran k němu, přijetí a realizaci zákona, struktuře orgánů, kterou vytvořil, a nakonec trestní pravomoci státních úřadů. V závěru pozitivně zhodnotil pojetí zákona, jemuž ovšem vytkl nedemokratickou závislost samosprávných složek veřejné správy na státních úřadech. Do jeho výkladu se někdy rušivě promítlo přebírání odlišných postojů autorů prací, z nichž čerpal (například v konstatování, že „v roce 1921 (?) byl učiněn pokus kraje obnovit pod názvem župy“ na s. 9, v akcentování jinde nereflektované „třídně politické situace“ jako rysu udávajícího stejný ráz župnímu zákonu i zákonu o organizaci politické správy na s. 25 nebo v používání dvou názvů pro nejvýchodnější část meziválečného Československa – Podkarpatská Rus i Zakarpatská Ukrajina, přestože každý z nich vychází z odlišného přístupu, na s. 25 a 26). Zpráva ústavněprávního výboru, citovaná na s. 14 – 20,

má místo spíše mezi přílohami, do textu by se více hodil autorův komentář k ní. Totéž platí o návrhu některých senátorů na novelizaci zákona o organizaci politické správy, pocházejícím z roku 1931 a citovaném na s. 33 – 35. Nepříliš povedená je poslední kapitolka o trestní pravomoci státních úřadů (s. 42). O politických úřadech asi nelze napsat, že „soudily“. Samotný zákon se neoznačoval za „Prügelpatent“ („... mluvilo se o tzv. prugelpatentu“) nýbrž se přirovnával ke staříckému rakouskému předpisu z bachovské éry, u četnictva měla být zmíněna jeho nová zákonná úprava z roku 1920 a když autor v této souvislosti psal o četnictvu, neměl opomenout ani policii.

Přes uvedené připomínky splňuje bakalářská práce předepsané požadavky, proto ji
doporučuji k obhajobě.

V Holešově 25. 04. 2006

Ladislav Vojáček